

NATUURPLAKBOEK NUMMER 322

Tekst en foto : JO-han Opsomer – 23 februari 2014

Er zijn al lammetjes en ze lopen buiten. Met een vroege lente en een late Pasen wordt de term 'paaslam' straks een probleem.

In de natuurgebieden worden schapen al een tijd ingezet om een op een natuurlijke manier het gebied te begrazen. Schapen krijgen naast runderen of paarden vaak de voorkeur omdat ze op plaatsen kunnen komen waar dat met grotere dieren niet mogelijk is.

Het korthouden van heide, het beweiden zonder mestdruk van schrale graslanden, duingebieden of kanaaloevers is geen lucratieve zaak. Er wordt wel degelijk eerst een studie gemaakt over de aard van het terrein, de voedingswaarde van de flora, de grootte van de kudde en de frequentie van begrazing.

Een ander aspect is de raskeuze.

Zwaardere rassen hebben de neiging om makkelijker ook distels en brandnetels op het menu te zetten. Andere rassen zijn dan weer meer gehard tegen winterse omstandigheden of ze vragen weinig extra inhoud in de periode van het lammeren.

Heel vaak gaat de keuze naar een lokaal ras en daar is een gegronde reden voor. De aanpassingen aan weer en klimaat verlopen probleemloos. Levend cultureel erfgoed kan men ergens ook onder de noemer 'biodiversiteit' plaatsen. Veel lokale rassen hebben het moeilijk om te overleven. Of er zijn maar een handvol enthousiaste fokkers over of ze hebben als opbrengstdier hun meerdere gevonden in allerlei kruisingen die net dat beetje meer vleesaanzet hebben of die net dat ietsiepietsie vlugger groeien.

Daarbij speelt het ook weinig belang of een dier in staat is om een min vijf, een reeks zuidwesters, plensbuien en perioden van droogte te kunnen doorstaan.

Gehardheid is van ondergeschikt belang en dat is nu net waar het bij schapenbeheer in natuurgebieden op aan komt. Leve het Houtland schaap of Drentse heideschaap, de blauwe Texelaar of de Ardense voskop.

Natte gebieden met schapen beheren is een minder goed idee. Als het laatste schaap verdrongen is haalt men beter oude koeien uit de gracht. Galloway koeien bijvoorbeeld.